

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára :

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Átalakulás.

Petrozsény, a mint lakossága évről évre szaporodott, ügyeinek pontos és gyorsabb elintézéséről terveket készített s már 1887-ben azon elhatározásra jutott, hogy kiszakítja magát a körjegyzőség kötelékéből s külön községgé alakul. Livazény községgel egyesülve nagyközséget alkot. E tervek azonban sok akadályba ütköztek annyira, hogy tíz év kellett míg megérkezett a belügyminiszter 69,451 számú rendelete mely helyben hagyja a nagyközséggé alakulást; de Livazény nem olvadhat bele csak a területére épült kinetári telep, Deákgyarmat.

Hanem még csak ezután következtek a nehézségek. A legnagyobb munkával és átánjárással is öt évnek kellett eltelti, míg Petrozsény mint nagyközség megalkotva szervezetét tisztikarát megválasztthatta s a szükséges segély személyzetet rendszerezíthette.

A f. hó 7-én megválasztott bíró, 17-én nyitotta meg az első képviselőtestületi közgyűlést, melyen megnyitótul nagy vonásokban vázolta a teendőket: Első sorban a szegény ügyet kell rendezni, nem csak a törvény, hanem nemesebb emberi érzéseink is parancsolják, hogy ne engedjünk senkit éhezni és fájni, de meg kell szabadulnunk azon undorító látványtól is, mely lépten nyomon előnkbe tárul, különösen fizetések alkalmával, a koldusoknak távol vidékekről ide özönlő fekélyes tagjainak mutatgatása által. Saját koldusainkról gondoskodnunk kell, hogy azt tehessük

az idegeneket minden eszközzel távol kell tartanunk,

Gondoskodni kell, hogy az egészségre ártalmas élelmi szereket és italokat ne áruljanak s a mit árulnak azt hiteles mértékkel.

Az építkezéseknél gond fordítandó az egészségi és tűzrendőri követelményekre és azzal kapcsolatban szervezendő a tűzoltóság.

Rövid időn szabályozási térképet kell készíteni, hogy ez által az építkezéseknek irányt szabjunk, utcáinkat szabályozzuk s e szerint készítsük csatornáinkat s a vizek levezetését, melyek most az udvarokat és utcákat teljesen feláztatják. Együttal figyelembe veendő a szépművészeti szempontok is.

A közművelődés — mint legfőbb eszköze előhaladásunknak — kiváló gondoskodásánk tárgya legyen.

Nem szabad eltűnnünk, hogy Petrozsénynek csak egyetlen lakósa is legyen, ki írni-olvasni nem tud.

Ez évben is több mint száz tanköteles semmi oktatásban nem részesült; ha a meglevő iskolák nem elégségesek — a mint tudva van hogy nem elégségesek — meg kell találnunk a módokat új iskolák felállítására.

A kereskedő- és iparostanulók iskolája a községé lévén, minden erőnkkel gyámolítani kell.

Községünk azon szerencsében részesül, hogy lakóainak megfeszített áldozatkészsége, a Salgó-Tarjáni bányatársulat tetemes gyámolítása, a kulturáért lelkesülő társulatok és egyesek hozzájárulása a Nagyméltóságu vallás és közoktatási Miniszter ur által juttatott állami segély folytán már

közép iskolája is van, mely a kicsiny mustár magból ily rövid idő alatt terebélyesedő fának izmosult.

Gymnasiumi bizottságunk — Andreics János bányagazgató urral élén — mindent megtett ezen zsenge intézmény fejlesztésére és megerősítésére; az egész lakosságnak kell most érdeklődésökkel s az intézmény iránti szeretetökkel annak ügyét előbreállítani.

Az elmondottak teljesítése nagy terheket ró a lakosságra, azért minden erővel arra kell törekedni, hogy üzletében, iparában, keresetében senki gátolva ne legyen, hanem annak előmozdítására mindent el kell követni, s ezt az által érjük el, ha a lakosság ügyes bajos dolgait közmegelegedésre és gyorsan intézzük el. Továbbá az utakat jókarban kell tartani, a gyatra és sokkiadással járó utcái világítást meg kell javítani

Vásártercink ügye még rendezetlen. Új közvágóhidat kell építeni. A gyors és háborítlan munkálkodás megkívánja, hogy minél előbb egy községiházat építsünk. Szóval csak ily nagy vonásokban feltüntetve is sok a teendő, de azt a község saját bevételeiből nem fedezheti, azért elkerülhetetlen, hogy minél előbb egy nagyobb kölcsönt vegyen fel.

Az új bíró ezen programját mély esendben hallgatta végig a képviselőtestület, talán arról gondolkozott, milyen jó volna, ha mindez már meg is lenne.

Ezen gyűlésen töltötte be a két díjnoki állást s bizta meg az előljárást az öt rendőr felfogadásával, megválasztotta az összes bizottsá-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Victor Hugó.

Nem csak Franciaország, hanem a művelt népek is megünnepelik Victor Hugó születésének századik évfordulóját.

Mi is letesszük nefelejtőségünket a nagy költő sírjára midőn e versét közöljük:

Mivelhogy édesem . . .

Mivelhogy édesem, töltt serlegedből ittam
És sápadt homlokom kezébe nyughatott;
Mivelhogy szellemed édes lehel beszittam,
Mint templomból jövő, rejtelmes illatot;

Mivelhogy, hallhatnám a szót, melyben kiöntöd
Szívednek titkait, én szép szerelmesem;
S láttam mosolyodat és láttam búdnak könnyét,
Hogy átkaroltalak, ajk-ajkon, szembe szem;

Mivelhogy csillagod, amely már annyi ére
Homályos ködbe volt, kigyúlt fejem felett;
Mivelhogy rózsafűd ép élttem csermelyébe
Akart hullajtani egy drága levelet;

Oh most már mondhatom: Nem gondolok tirátok.
Évek! csak száljakatok — én meg nem vénhedem.
Oh vihettek a sok hervadt virágot:
Nem-hervadó virág bimbózik én nekem!

A mindig telt pohár, amelyből irt kapok,
Nem fogy ki, bárhogyan s bárhányan is enyésztek:
Mert több tüzem vagyon, mint néktek hamvatok!
És több szerelmem is, mint néktek feledétek!

A vezércikk.

I.

Nehezen határozta el magát a jó öreg, de hogy is ne, egyetlen fia volt, egyetlen sarja a Tasnády családnak,

Végre is bele kellett nyugodnia a kéréseketlen sorsba, megvált a fia a szülői háztól, kötelessége az ország szívébe Budapestre szállította. Beiratkozott annak rendje, módja szerint az egyetemre és szorgalmasan szedte magába a tudományt, mint a méh a mézet.

Ez alatt a jó öreg pipázgatva falusi birtokán, újságolvasással, politizálással töltötte idejét. Átrándult hozzá olykor, olykor a rektor ur is és egy pohár bort, no meg egy jó pipa dohányért úgy elkezdte dicsegni a Kari gyereket, hogy az öregnek könybe lábadt mind a két szeme.

„Csak nem sírsz öreg az ebattat” mondogatta a rektor ur „meglásd édes lelkem olyan prókator lesz ebből a fiúból, hogy még Hunyadvármegyében is megbámulják.”

Az öreg komolyan minden megjegyzés nélkül fogadja a szavakat, a világot el nem árulná belsőjét, hiszen ez az ő kívánsága is, ezért kéri naponként az

egek urát, valjha megeríthetné még ama napot, melyben fiát igazán boldognak nagynak láthatná.

Telnek, mulnak a napok a Kari gyerekből jogvégezt ember, a művelt társadalom számottevő alakja lett.

Egyre, másra hoztak a lapok cikkeit az ifju Tasnádyról és úgy elhalmoztak dicsőhymnussal, hogy becsületére válnak akár kinek is.

Még csak most járt ám igazán a rektor ur az öreg Tasnádyhoz olyan boldog volt, ha a hírlappal a kezében átszaladhatott és ő jehett az első a ki az öregnek elolvashatta Károlynak újabb dicsőseit. Valósággyönyör volt nézni mint versengenek egymással a rektor ur és a lapkihordó. Tetőzte aztán a boldogságot az első cikk, a Károly gyerek első cikke.

Ott hagyta a jó rektor ebédjét, elfelejtette még a pipáját is zsebre vágni, futott öreg barátjához, nyakába borult, megcsókolta és örömkönnyekeket hullatva, kissé reszkető hangon olvasta a sorokat. Az öreg Tasnády bácsi úgy tett mintha nem is érdekelné pedig hej de jól esett neki, csak ő boldogabbnak nagyobb-nak szeretné még látni egyetlen fiát.

II.

Gyorsan repül az idő, olyan gyorsan mint a gondolat.

Milyen régen volt, már egészen hozzászokott a magános életbe a jó öreg. Elég jó erőben volt még, csak lábai nem bírtak és szemei gyöngültek meg nagyon. Nem tudta már elolvasni még pápaszemmel sem a napi híreket.

A rektor ur sem versenyez a lapkihordóval de azért áttotyog öreg barátjához elolvasni a cikkeit, mert hálá az istennek ő még bírja szemmel,

gokat s elhatározta, hogy még ez évben kiépíti a félben maradt járdákat.

Ezen szervezkedéssel be van fejezve Petrozsény nagyközséggé alakulása. A keret megvan adva, most csak nemes tartalommal kell azt kitölteni s akkor következik be teljes a „Átalakulás” melyhez hozzá kell járulni a község minden egyes lakosának, hogy ezt annál hathatósabban tethessék, a lapot nyitva tartjuk minden legkisebb közérdekű ügynek.

Senkit se tartson vissza azon körülmény, hogy a bíró és szerkesztő személye ugyan az. Minden tárgyilagos bírálat és észrevétel helyet talál a lapban; azért kérjük is lapunk közönségét, hogy szellemi közreműködésével a lap érdekességét gyarapítani sziveskedjék.

Petrozsény lakosságának intelligenciája, munka szeretete, az oszidásig nyűgéből kibontakozott gondolkodásmódja megfogja találni a módokat, melyek a kitűzött nagy czélok elérését biztosítják, s vállvetett elhatározással közre fognak működni azok megvalósításában, hogy így Petrozsény átalakulása a közhajtsáknak megfelelőleg már a közel jövőben megvalósuljon.

Oláhország a magyar közsén ellen.

Ismeretes hogy az oláhokormány a mult év nyarán a magyar szén ványját öt Leiről 50 Leire főlemelte, azon indoklással, hogy a magyar szén csak lignit, mely az 50 lejes vámtétel alá esik.

A magyar kormányak diplomatiai uton történt felszólalása következtében, az oláh kormány újabb vizsgálatot rendelt el, melynek alapján a kormány elhatározta, hogy a pécsi és aninai szén valódi szénné tekintendő, melynek ványa ezentul is 5 lei marad, ellenben a *petrozsényi*, urikányi, lupényi és salgó-tarjani szén, mint *lignit* a felemelt 50 lejes vámtétel alá esik,

Ekkora tudatlanságot nem tételezhetünk fel az oláh szakszféra körül, hanem azt igen, hogy tudásukat pénzért eladják a rossz akaratu nemzeti gyűlölködésnek.

Vidéki levelezés.

Lupény, 1902 február 20.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Hivatkozással a becses lapjában kinyilatkoztatott azon szíves ígéretre, hogy a Lupény község-

Meghánnyák vetik a világ sorját, beszélnek sokat a Károlyról és ha a jó öregnek a bánat felhője ült az arcára, rögtön előkeres az almáriumból egy-egy cikket a hazáról, hirtsebetről, és vigasztalja azzal, hogy így még nem irt senki e világon.

Tasnády bácsi a vizsgálatok szavak után redőkké huzta homlokát és olyan szuros pillantást vetett a rektorra, hogy az menten abba hagyta a felolvasást. Tétovázva nézett ide, oda a jó rektor ur, nem tudta elképzelni mi baja lehet az öregnek, nem tudta elképzelni miért lesz olyan szomorú egyetlen fia műveinek hallatára, hiszen azok oly szépek, oly magas szos nyelven írottak, hogy ő gyermekkorai tanítója, ki életének java részét hazánk édes nyelvének tanításával töltötte el, ő sem képes megérteni.

Károly nem azért tanult, nem azért fáradozott a tudományért, hogy a köznépet szolgálja. Magasabb régiókba honol az ő lelke, magasabb műveltség kell ahoz, hogy őt megértsék.

Oda át a nagyuri körökben fogja majd ő az igazi babérokat aratni, de mi azt már bajosan fogjuk megérteni Sűrű könnyzáró volt reá a felelet.

III.

Csöndes téli nap volt, korán elszállt a köd is a földről. Az ég királya ma szokatlanul erősen sütött alá, bearanyozva a Tasnády bácsi háza tájkját.

Az öreg kiállott az ajtóba és úgy örült a szép időnek, egyszerre mosoly ült ráncos ajakára, eszébe jutott az az idő, mikor még egyetlen fia itthon volt mikor még volt remény, hogy ő nagy emberrel lesz. mintha játszani akarna az ég szegény bácsival —

ben előfordulandó közérdekű események részére minden alkalommal szívesen bocsájt rendelkezésre külön rovatot, engedje meg, hogy egy hét eseményéről melyek újabb tanúbizonyságai annak, hogy haladunk minden tekintetben a korral, beszámoljak a következőkben.

Tizenötödike délutánjának két óráját ütötte el Bőjtelő havában az előjárásunk helyiségében levő hivatalos óra, midőn kezdetét vette a szabályszerűen egybehívott rendkívüli községi képviselőtestületi közgyűlés.

És határozta, bölcsen, talán soha bölcsebben mint most, midőn kimondották községünk jól felfogott közlekedése érdekében egy községi hidnak még az idén leendő sürgős felépítését a rendelkezésre álló közmunka alapból.

A hid az Oláh-Zsily által ketté szelt község két részét fogja összekötni.

Egy rég várt kíváncsalmnak fog eleget tenni az érdemes községi előjáróság, ha sikerülni fog most már karöltve a t. képviselőtestülettel egy újabb közhasznú alkotással szaporítani érdemeit.

Vágóbiztossá Steiner Vilmos helyébe, ki lemondott azért, mert elvei a községi képviselőtestület elveivel nem találkoztak, megválasztották Schwarcz Mózes lupényi kormárost,

A Zsilvölgy felső részében a bíróválasztások március havában lesznek megejtve. Nem hagyhatom említés nélkül azt a lehangoló hírt, hogy Schwemhammer István bírói állásától megakarn válni. Schwemhammer István bírói működésének ideje alatt annyira bebizonyította azt, hogy tapintatos, de mégis erőlyes eljárással mennyi mindent lehet egy község előmenetelére érdekében tenni, hogy községünk lakossága minden rétegében hihetben el lesz követve minden lehetőség arra nézve, hogy Schwemhammer Lupény község bírájává megmaradjon.

Ezen a határszéli régponton nemzetünk nagyjai és hősei iránt érzett hálánk és kegyeletünk is megszólal, szólít bennünket, hogy valamint az ország minden részében, úgy e régponton is megemlékezzünk: 1848 márczius 15-ikéről, hisz nem pusztán elhangzó szó volt a küllő szava:

„Az nem lehet, hogy annyi szív hiába ontá vért
S keserűben annyi hű kebel szakadt meg a honért.”

Honfiak! Önökhez szólunk, ünnepeljük meg e napot! E napon este 7 órakor a Lázár-féle vendéglő helyiségében a következő sorrenddel ünnepélyt rendezünk:

Hymnus.

Ünnepi szonoklat,

Nemzeti dal; — szavalt

Szózat.

Ez ünnepélyre külön meghívót küld szét a rendezőség.

Zsilvölgyi.

egyszerre korom sötét lesz, terhes felhők tornyosultak mindenfelé.

Rejtekebe huzodott ember, állat. Egy lélek sem járt künn az utakon.

Tasnády bácsi is, kedvencz karos székebe hátra dülve, bobiskolt és ki tudná megmondani hova gondolt, kire gondolt.

Sűrűn esett az eső, erősen verte a ház ablakát nem hallatszott a kopogtatás sem, de ugyan ki is mozdulhat ki ilyen pogány időben biztos rejtekekből? Mind-egyre erősebben ütök a kilíneset, az öreg is kezd hallgatódzni, oda vándorog az ajtóhoz, félre tolja a reteszt és bebocsátja a jó rektort.

Csurom víz volt szegény, lihegett a fáradságtól, futott az Isten adta, amennyire inai engedték, hogy elérje a Tasnády házat az eső előtt.

Ugyan mi hozhatta, ugyan mi járta van ilyenkor?

Egymás szemébe néz a két öreg, mindegyik keres a másikban valamit. — De nem soká maradt szótlán a jó rektor bácsi, kiegyenesíti öreg vállait és büszkén nyúl zsebébe a pápaszem után. Egyet, kettőt köhint, előveszi a keblén zárva tartott titkot, a legújabb hírlapi cikket. Szeretné az egészet egyszerre elolvasni egyszerre megérteni, hogy annál tovább élvezhetné, de gátolja eben az öregség, az izgatottság, a végtelen öröm.

— Károly vezérczikket irt nézd édes öregem, vezérczikket „Az olesó népszerűségről”.

Erre Tasnády bácsi is megmozdult, melyebben lélegzett és nem titkolhatta el, hogy megrezzent egész valójában. Mereven bámult maga elé, nem mert lelni

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Márczius 15-ike Petrozsényben.** Nagyban folynak az előkészületek a petrozsényi járási ipartestület és a polgári olvasókör kebelében márczius 15-ének méltó megünnepeletére. A dicső emléknep estéjén a Wagner féle szálloda nagytermében társasvacsora, és hangverseny. Músora a következő:

1. Szózat. Eneklük az iparostanoncziskola növendékei.

2. Emlék beszéd, Tartja: Kósa Mihály ev. ref. lelkész.

3. „Gróf Kun Kocsárd Emlékére” Irt: Deák Gerő: Alkalmi dal, éneklő a női kar.

4. A nemzet imája. Posától. Szavaltja Héjas Mariska.

5. Alkalmi költemény. Szavaltja: Éder Adél k. a.

6. „Tavaszi elmúlt”. Eneklük az iparostanoncziskola növendékei.

7. Alkalmi költemény. Szavaltja: Veiler Viktor.

8. Hymnus. Éneklő a férfi kar.

— **Új gyógyszer-tár.** Vulkan községben az illetékes miniszterium fiokgyógyszertárt engedélyezett s az azal járó jogokat Csucs lupényi gyógyszer-tár tulajdonosra ruházta.

— **A petrozsényi polgári olvasókör,** midőn szerény eszközeivel arra törekedett, hogy a községnek időnként némi szorakozást szerezzen, egy nemes emberbaráti czélra is hajtott szolgálai; begyűlt állireit összegyűjtve az állami népiskolában járó szegény gyermekek közül többnek tette lehetségessé, hogy tanulhason, 320 koronát fordítván azok felruházására. Ezen nemes eszelekedetért, nem csak a szülők és didergő gyermekek mondottak köszönetet, hanem most a miniszteri elismerés is követte, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

A petrozsényi fillérestély rendező tek. bizottságának.

Hunyadvámegye kir. tanfelügyelőjének 1902 évi február hó 3-án 565 sz. a. kelt jelentéséből örömmel értesültem, hogy a tek. Bizottság a petrozsényi állami iskolában járó szegény tanulóinak felruházása czéljából rendezett fillérestélyi sikerének érdekében kiváló buzgalmat fejtett ki és az estély 320 kor. jövedelméből az ottani szegény iskolás gyermekeket felruházta.

Nagy örömmre szolgál, midőn a tek. Bizottságának a népoktatás érdekében tanúsított ezen nagylelkű hazafias áldozatkészteget ösztinte elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom.

Budapest, 1902. február hó 15.

A miniszter meghagyásából

HALASZ,

osztálytanácsos.

— **Halálozás** Február hó 26-án helyezték örök nyugalomra Bakos József petrozsényi római kath. kántort, ki élete legszebb idejében, 26 éves korában és boldog házasságának 2 ik évében hunyt el hirtelen szívizsérhűdésben. Temetéséről a nemesen gondolkozó

soha, ho, y magas gondolkozásu fia, olyan témáról is írhat, mit ő is megérhet, és a mej közelebb hozza megint lelkében rég elvesztett gyermekét.

A rektorának jól esett öreg barátja titkos öröme és hogy neki több örömet szerezzen, nehezen bár, de felállt ülő helyéből s valósággal szavalni kezdte a következő sorokat:

„A népszerűségnek különböző fajtái vannak. Az egyik az, a mely realis alapon szerzetetik meg, a közhangulat józan felfogásának mértékéhez nem csak hozzá simul, hanem azt irányítja is.”

Az öreg mintha kutatna valamit, kezét agyához kapja, egyre töri fejét és gondolkodik. szólni akarna a jó rektornak, várjon míg megemésztli agya a közhangulat józan felfogásának a mértékét — hiába!!! Szakadatlanul olvassa tovább: „ez a népszerűség gyökerét ott kapja, a hol genialis, tudásban gazdag, jóakarathú dús, a nemzeti élet összes követelményeit magában foglaló működés méltánylását e követelménytől magától kapja, kihívás, kiserőszakolás és mesterseges eszközök nélkül mintegy sportan megnyilatkozásként.”

Itt megállt egy pillanatra, hogy lélegzetet vegyen és oda pislauntott öreg barátjára, látni akarván a nagy hatást a mit ez a páratlan czikk az édes atyán előlődezett.

. . . . Hah de elejti kezéből a lapot, feljajdul és a karosszék mellé rogyik . . . Szegény Tasnády bácsit a guta megütötte.

—y.

petrozsényi r. k. egyháztanács gondoskodott, az azzal járó összes költségeket saját pénztárából fedezte. Ugyancsak az egyháztanács megkeresésére bocsátotta készséggel rendelkezésre ingyen a Salgótarjáni bánya társulat igazgatósága a zenét és a gyászkocsit A temetésen a mennyiben az utolsó napig az áll. el. iskolában mint helyettes a III.-ik osztályt, továbbá a mennyiben az egyházi éneket a helybeli gymnasiumban is tanította tanáraik és tanítói vezetése mellett teljes számban megjelentek; utolsó útján elkíserte a hívők legnagyobb része. Koszorút küldöttek: a róm. kath. egyházközösség »Nyugodj békeben« felirattal, — a család — a rózsafüzér társulat stb. — de hoztak utolsó emlékként apró kis élővirágcsokrokat az iskolás leánykák is. Nyugodjék békeben!

— **Köszönet.** Vulkán községében a Krausz Péterné-helyiségében Makra János elnök, Szüle László pénztárnok, valamint Mátuz István, Szilágyi István, Csizmadia Károly és Kaba Sándor által rendezett jótékony-célú bálon 10 korona gyűlt be a vulkáni gör. kath. egyház részére. Szép cselekedet, mely ön-ön magát dicséri. Fogadják az egyház hívei nevében elismerő köszönetemet.

Mátyásovszky József.
egyházi gondnok.

— **Lelkészek, tanítók, kántorok** s mindazok, kik hangjuk tisztaságát és érzességét épségben tartani óhajtják, használjanak Réthy-féle pemetfű-cukorkát, de a bevásárlásnál arra vigyázzanak, hogy valóban Réthy-félét kapjanak, mivel számos utánpótlás van.

SZINÉSZET.

Örömmel konstatálhatjuk, hogy jóslatunk bevált. A közönség megszerette a derék kis társulatot s mind nagyobb számban látogatja a színházat.

Berki igazgató és társulata pedig harezba viszi minden tudását, hogy a mindinkább fokozódó érdeklődést, míg csak lehet ébren tartsa. Így tehát sem a közönségnek, sem a társulatnak nincs mit megbánnia, kölcsönösen meglehetnek egymással elégedve.

Vasárnap Szigligeti elévülhetetlen népszínműve, „A cigány“ került színpadra. Az előadás minden részletében precíz és tökéletes volt. A darab, a melyet már sokszor és sokféle előadásban láttunk, evvel a pompás és igazán művészi ensemblevel úgy hatott, mint egy sikerült újdonság. A közönség mindvégig a legteljesebb illúzióban volt s szinte önkéntelenül olvadt bele abba a hangulatba, amelyet a darab és előadás együtt keltettek.

Az egyes szereplők valósággal excelláltak. A czim-szerepben Berki igazgató tultt mindazon, amit addig tőle láttunk. Az ő Zsiga cigánya olyan hatalmas művészi alakítás, amely külön tanulmányt érdemel.

Ez az alakítás, a maga egészében a legaprólékosabb gondossággal kidolgozva, a hogy Berki bemutatta, egy darab való élet.

Minden szavának, minden mozdulatának külön jelentősége van. S a hol a szó nem volt elég kifejező, ott szemének egyetlen tekintetével, az arcának egy alig észrevehető elváltozásával többet fejezett ki, mint más egy hosszú díkezővel. Egyszerre fakasztott bennünket kacajra és könnyekre. Az erősebb drámai részeknél megrázó volt, míg a könnyebb humoros részeknél nemes egyszerűségével hatott.

Hasonló dicsőretek érdemel Major Ida, Rózsija igaz művészi alakítás volt, telve nemes poézissal. Drámai heve egy pillanatra sem ragadta tulzásba. Egyszerű, keresetlen volt mindvégig. Ez a szerep, amely pedig kínálja a színpadi üres effektusokat, nem tévesztette meg. Az alakot, amelyet bemutatót nemcsak tisztult értelmével, hanem érző szívével teremtette meg.

És ez legfőbb titka annak a rendkívüli hatásnak, amelyet a közönségre gyakorolt. Mondhatni szívből szólott a szívekhez.

B. Molnár Eszti kénytelen volt pezsgő temperamentum Évi hátán szerepébe szorítani. Biz ez szűk keret volt neki. Néha-néha ki is tört belőle. Hanem dalaival ismét meghódította; megbabonázta a közönséget. Elhalgattuk volna reggelig ezt a gyönyörű csengő hangot.

Apróbb szerepekben a többi hölgy is foglalkoztatva volt s valamennyiről (K. Gáspár Anna, Reeskei Hermin, K. Pálfi Jánosné, Szabados Gizi) csak a legnagyobb fokú dicsőretekkel szólhatunk. Persze sajnáljuk, hogy egyik másiknak, úgy p. o. Szabados Gizinek csak ilyen kis szerep jutott.

A férfiak közül nagy sikert jegyezhetünk Derenghy

István és K. Pálfi János javára. Az előbbi sok drámai erővel megjátszott Gyuri-jáért és szépen, érzéssel előadott dalaiért, az utóbbi pedig jóízű, sok ötletességgel megjátszott, mulatságos Márton gazdájáért érdemel feltétlen elismerést.

Szabados László Várszegi haládatlan, száraz szerepét játszotta dicsőretek önmérséklettel és passivitással.

Ugyancsak dicsőretek illeti meg Kardos, Murányi és Cséky urakat, akik szintén nagyban hozzájárultak a sikerhez.

A közönség ezáltal is, mint rendesen sokat tapsolt és különösen felvonás végeken tüntető ovációkban részesítette a szereplőket.

Hétfőn egy igen érdekes reprise-ben volt részünk.

Egy régi, de igazán pompás és mulatságos francia vígjátékot elevenített fel Berki igazgató.

És igen helyesen. Mert a darab, amely rég lekevert a színházak játérendjéről, igen mulatságos és legkevésbé sem évtől el. Azonfelül pedig a mai generáció előtt teljesen újdonság számba megy.

„Egy férj vétke“ ez a felújított vígjáték és elmondhatjuk, hogy kitűnően mulattunk rajta.

Az előadás természetesen ismét mintaszerűen tökéletes volt és teljesen eltűntette a darab egy némely ódságát.

A szereplők közül a pálmát elsősorban Szabados Gizinek nyújtjuk, aki ismét temperamentumának megfelelő szerephez jutott Antonia-ban. Igazi gyönyörűség volt ezt a fiatal, nagytehetségű művésznőt nézni. Antoniaja egy igazi hűs és vér párizsi asszonyka volt. Csupa szeszély, csupa idegesség és csupa finom, igazi pikantéria. [S mindezt mennyi természetességgel, mennyi bájjal, mennyi könnyedséggel csinálta! — Nincs az a lehetetlen helyzet, amelyet valószínűvé ne tudott volna tenni. Tán nem eszadunk, ha ennek a pompás művésznőnek nagy jövőt jósolunk.

Berki igazgató a gyöngé ingatag jellemű férj szerepében ismét egy brilláns kabinet alakítást mutatott be. Minden szava, minden gesztusa hangos derültséget keltett. Bámuljuk ezt az igazi művészt, milyen esodálatra méltó alakító tehetség van benne. S minden újabb alakjához talál új és újabb színeket és hangokat.

Igen kedves volt K. Gáspár Anna a gyöngéd de szeszélyes feleség szerepében. Erősen kiemelkedett a szokott sablonból és sok új, karakterisztikus vonással ruházta fel szerepét.

Ugyancsak eredeti és jellemző volt Reeskei Hermin a jögtudós anyóst sok közvetlenséggel adta s különösen száraz komikumával hatott.

Major Ida ez estén egy epizod szobaleány szerepben csillogtatta sokoldalú tehetségét. Míg egy másik hasonló szerepben K. Pálfi János jeleskedett.

K. Pálfi János jelentéktelen szerepében is többször megkacagtatott bennünket, míg Kardos József egy különöz tengerészitstet mutatott be jellemző és jól átgondolt alakításban.

A közönség mindvégig igen jól mulatott.

Kedden Eclegaray világhírű drámája, a „Folt a mely tisztit“ került előadásra.

Ez az este ismét feltétlenül Major Idáé volt. Drámai tehetsége, teljes pompájában bontakozott ki és valósággal elemi erővel ragadta magával a publikumot. Mathildeja befejezett művészi alkotás. Teljesen olyan volt, mint a szerző elképzelte: nemes, hiszékeny, büszke és becsületes.

Don Justo szerepében Berki igazgató ismét csak arról győzött meg bennünket, hogy kiváló művész, akinek teremtő ereje kifogástalan.

Kitűnő volt K. Gáspár Anna, aki ez este igazán meglepett bennünket. A ravasz, romlott és folyton színelő Enriquetat játszotta sok jellemző intelligenciával. A sima hízlegésnek, a tettetett szerénységnek épp úgy megtalálta a hangját, mint a leplezett romlottságnak, az önkéntelenül kítőro gonoszságnak.

Don Fernando rokonzenes és nehéz szerepét Kardos játszotta diszkrétan és szépen.

K. Pálfi János a peches don Lorenzo szerepében mutatott be egy sikerült és minden ízében tökéletes alakítást és ugyancsak nagy dicsőretek illeti Reeskei Hermin, aki pompásan adta donna Concepciont.

Szabados László ez este egy bejelentő inasját játszott. De ezt a talentumos színészt nem szeretjük ilyen tehetségéhez nem méltó szerepekben látni.

Serdán ismét premiérben volt részünk. És megint csak Rákosi—Guthi játottak szőhoz, az a jó hu-

moru társas cég, aki legutóbb a „Sasok“-kal ugyan-csak előnyösen mutatkozott be.

És megint csak kacagtunk a nevető idegeink végkimerüléseig. A képviselő ur, — ez az újdonság czime, — erősen mögötte marad a „Sasoknak“. Szerkezete laza, tartalma sekély, meséje és ötletei pedig kopottak.

Az egész egyike azoknak a daraboknak, amelyek pusztán a pillanatnyi hatásra, kizárólag a közönség mulattatására számítanak.

A meséje két teljesen hasonló nevű ember folytonos összetévesztése körül forog s a főmotívuma az, hogy az egyik Bodollayt a másik Bodollay helyett megválasztják képviselőnek.

A szerzők leleményessége ebben a darabban tehát erősen megesapant s még csak az alakjaik között sem láttunk egyetlen egy újat sem. Ellenben ötletekben itt is bővelkedtek. Majdnem azt mondhatnók, hogy a darab csupán ötleteik elhelyezése és felhasználása céljából íródott.

Az előadás a megszokott művészi nívón állott s teljesen megfelelt a darab könnyed stílusának.

Az est hőse ezúttal K. Pálfi János volt, aki a czim szerepet bravurosán, kifogástalan humorral játszotta.

Nemkülömben pompás alak volt Berki igazgató a másik Bodollay szerepében. Róla már semmi újat nem mondhatunk.

Feltűnően jó volt Derenghy, a ki egy cseh trombitás szerepében minden ízében sikerült karikatúrát mutatott be. Igen jó volt még Szabados László, akinek ismét csak epizod szerep jutott, valamint jó volt a többi kisebb szereplő is.

A nők közül feltétlen dicsőretek illeti K. Gáspár Annát és Reeskei Hermin. Az utóbbi a „nagyanyós“ szerepében annyira házszáros volt, amennyire csak tőle tellett. B. Molnár Eszti egy könnyűvérű hölgyecske szerepében tűnt fel.

Az első és második felvonás közé egy önálló táncszámot szorítottak.

A dolog némileg szokatlan, de indokolja az a körülmény, hogy Tóth Mariska kisasszony (aki igen kellemes jelenség volt!) igazán szépen, lendülettel és bájjal, mondhatnók művészileg járta a tüzes, fordulatos spanyol táncot.

Csütörtökön az országos színészegyesület nyugdíjalapja javára az „Igmándi Kis pap“-ot adták majdnem üres ház előtt.

Bereziknek ez a népszínműve valamikor Blaháné kedvéért íródott s bizony vonzóerejét azóta mér elvesztette. Pedig a pompás előadás több közönséget érdemelt volna.

B. Molnár Eszti gyönyörűen előadott dalait igazi élvezettel halgattuk. És ép annyira gyönyörködtünk a szereplők befejezett művészi játékában.

K. Gáspár Anna, Reeskei Hermin, K. Pálfi János, Berki, K. Pálfi, Szabados, Derenghy, Kardos, stb. mind-mind egyformán dicsőretek érdemelnek.

Pénteken ismét Berezik darab volt a műsor. Ezúttal vígjáték és pedig egyike a legsikerültebbeknek: „Nézd meg az anyját.“ Az irodalmilag is értékes, tartalmas darab kitűnő összevágó előadásban került színre. A szereplők ugyancsak kitétek magukért és különösen sikerült estéje volt mindenkinek.

A hölgyek közül az elsőség feltétlenül a Szabados Gizé, aki kedves, bájos és finom volt mint rendesen. Igen jó volt még: K. Gáspár Anna, Reeskei Hermin, de különösen Major Ida.

A férfiak közül ismét Berki igazgató és K. Pálfi János emelkedtek ki. Velük említendő Szabados László, aki végre megfelelő szerephez jutott s azt teljes sikerrel ki is használta.

Igen jó volt Kardos József is.

Szombaton francia újdonság, a „Szívem“ került bemutatásra, Erről azonban csak legközelebb számolunk be.

Jövő heti műsor: Vasárnap délután ifjúsági előadás, »Tündérlak magyarhonban.« Énekes népszínmű 3 felvonásban.

Este »Paraszt kisasszony.« Énekes népszínmű 3 felvonásban.

Hétfő 3-án Szabados Gizi jutalomjátékaul — közkívánatra másodikszor — »A Sasok.«

Kedden 4-én ujdonság itt először. »A Bölcső.«
Szerda 5-én ujdonság itt először »A Bor« Gárdonyi Géza nagyíró színműve.
Csütörtök 6-án Molnár Eszti jutalomjátékául »Nani«
Péntek 7-én »Lóvodi árva.
Szombaton 8-án Berki Ferencz igazgató jutalomjátékául — bérlet szünetben — »A bor.«

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

NYILTTÉR*)

Elengedhetetlen kötelességünknek tartjuk, hogy most, midőn Petrozsényből végleg távozzunk ez uton mondjunk „Isten hozzád“-ot azon jó barátainknak és ismerőseinknek, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen búcsút nem vehettünk.

Kérjük tartsanak meg továbbra is jóakaratu szíves emlékezetükben.

Jakabfi Rezső és neje.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen térjem elhalálása alkalmából a róm. kath. egyháztanácsnak megható és különös köszönetre érdemes gondoskodásáért, valamint a salgótarjáni bánya-igazgatóságnak, a gymn. tanári karnak, az áll. isk. tanítói karnak, a derék Schäffer családnak a Rózsafüzér társaságnak a nagy csapás okozta megmérhetetlen fájdalom enyhítése céljából tanusított meleg részvételeért a legmélyebb hálámat fejezzem ki ez uton is.

Özv. Bakos Józsefné.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETÉSEK:

A valódi pemetefü-czukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: **RÉTHY BÉLA** aláírása olvasható. — Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

Tejes Bárányokat
szállít postán bérmentve darabonként
4 kor. 50 fillérért
Incze Gyula Székely-turó gyára

Barothon

(Erdély),

4—10

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditsia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékelik. Ezer csemete elég 200 méterre — Ára 6 forint. 14—20

Diócssemeték.

Oriási jövedelmet bűjtőosz voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czímére ingyen és bérmentve küldeni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát hasznára nem fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos olv. közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ **Nagy Gábor, Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.**

Bükfeletadási hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Hnyadvár-megyében **Krivádia** községében a krivádiai volt urbéreszek szenelésre alkalmas erdejében 30. o. kt. holdnyi területén tövön álló szakértőileg megbecsült 8160 m³ bükfája a Nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur, 1894 évi 62809 sz. engedélyezése alapján 1902 évi márczius hó 19-én reggel 9 órakor a **petrillai körjegyzői irodában** nyilvános árverés utján a legtöbbet ígérőknek elfog adatni. Az erre vonatkozó árverési feltételek a petrozsényi m. kir. jár. erdőgondnokság iroda helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők,

Kikiáltási ár: 2121 kor. 60 fillér.

Árverezni ohajtók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben az árverés megkezdése előtt letenni.

Petrilla 1902 február hó 26-án.

Vassi János,
jegyző.

Dávid János.
birt. elnök.

Könyvkötészetemet

az igényeknek megfelelően akként rendeztem be, hogy minden, ezen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmeszebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. A **legegyszerűbb- és legdrágább könyvkötészet** munkálatokat, **szállagfelirat, aranyozásokat s e nemű diszmun-kálatokat** teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem

Figuli Antal.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.

Épület és műbádógos.

Van szerencsém a Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, miszerint Petrozsényben a **Junger Samu-féle házban** (Főutca 658 sz. alatt) **épület és diszműbádógos** műhelyt nyitottam, elvállalok **gáz- és vízvezeték-szereléseket** és mindennemű szakmába vágó munkákat.

A munkák kifogástalan és pontos elkészítésére nagy gondot fordítok.

Minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbb árban is felvállalom.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását és nagyrabecsült bizalmát kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Braun József,
műbádógos.

2—13

Mindennap friss bivaly és tehéntej.

Van szerencsém Petrozsény nagyközség közönségét tisztelettel értesíteni, hogy a főutcán levő fűszer és vaskereskedésben naponta rusi uradalmi friss **bivalytej** kapható **literenként 16 krajczárért**, továbbá **tehéntej literenként 10 krajczárért**.

Azokat a t. családokat, kik honapszáma ohajtják a tejet vásárolni tisztelettel kérem magukat nálam előjegyeztetni.

Arra nézve, hogy minden nap jó és friss tejjel szolgálom ki t. vevőimet a felelősséget elvállalom.

Szűszer Mihály.
vas- és fűszerkereskedő.

Épület- és műlakatos.

Mély tisztelettel jelentem Petrozsény és vidéke n. é. közönségének, hogy a **Mallea-utczában** levő **Loj Jakab-féle házban**

épület- és műlakatos műhelyt

nyitottam s ezen szakba vágó építkezési és egyéb munkálatok kifogástalan és pontos elkészítését jutányos feltételek mellett elvállalom.

Mint elektro-technikus vállalkozom **villanyvezetékek, ezen kívül vízvezetékek villanyvilágítás és légfűtések** berendezésére; nem különben **fegyverek** varrógépek és kerékpárok javítását, átalakítását és elkészítését a legfokozottabb kívánalmaknak megfelelőleg eszközölöm.

Szíves támogatást és bizalmat kérve vagyok

kiváló tisztelettel;

Ujváry Ede,
épület- és műlakatos.

7—13